

Dziennik Białostocki

Redakcja i Administracja: Białystok, Rynek Kościuszki Nr. 1. Telefon Nr. 63.

Niezwykła fala upałów

126. Fahrnheita (+ 41° Reaumura)

NOWY JORK 10.7. Donoszą z prowincji o niebywałych upałach. W Chicago temperatura osiągnęła przeszło 100 st. Fahrnheita, a w Dohule Sacramento ciepło doszło do 126 st. Najwyższe natężenie osiągnął upał w Filadelfii, gdzie na ulicy jako twardej po upływie 5 i pół mi nut.

NOWY JORK 10.7. Z powodu upałów zginęło już 3 osoby, a wiele osób zachorowało. Tysiącom osób pozwolono spać na wybrzeżu morskim.

Zanotowano 18 wypadków po rażeniu słonecznych. Wielki upał panuje również w N. Jorku.

Wśród mieszkańców, spędzających noc na dachach dracary nieba zachodzą często wypadki spadania z dachów. W stanie Indiana i nad jeziorami Michigan po niezwykłych upałach nastąpiły gwałtowne orzany.

Wspaniałomyślny Kemal Pasza

uścisnął 8 spiskowców, którzy planowali zamach

KONSTANTYNOPOL, 10.7. Pięciu skazanych na śmierć uczestników zamachu przeciwko Kemalowi Paszy zostało przez niego uścisnionych. Proces

przeciwko ostatniej grupie aresztowanych uczestników zamachu w liczbie 300 ludzi rozpoczęło się w początkach przyszłego tygodnia.

Prace misji prof. Kemmerera

Bankowość — monopole — rolnictwo

Profesor Kemmerer wraz z członkiem jego misji p. Broderikiem zajęli się mającym specjalnym stanem bankowości, waluty i kredytu. Dnia 9 b. m. panowie

złożyli wizytę wiceprezosa Banku Polskiego, dr. F. Młynarskiemu.

Pan Wallace Clark zajmował się bieżącą sprawą monopoli: zorganizował saln i blura sprzedaży soli; dnia 9 b. m. był w dyrekcji monopolu tytoniowego, wczoraj objechał fabryki tytoniowe.

Sprawą rolnictwa zajmie się osobliwie prof. Kemmerer, który na zaproszenie ministra rolnictwa niebawem zwiedzi kilka gospodarstw wzorowych w powiatkach.

Zmiana konstytucji uchwalona

w sejmowej komisji konstytucyjnej

Czy znajdzie w czwartek w Sejmie dwie trzecie głosów?

WARSZAWA, 11.7.

Po całonocnych obradach komisji konstytucyjnej zatwierdziła projekt zmiany konstytucji w drugim czytaniu. Przyjęto niemal wszystkie poprawki

sugerowane przez referenta p. Chacińskiego w porozumieniu ze stronnictwami prawicy i centrum. Uchwaliła na pedaty tak łatwo dlatego, że wymagały na komisji tylko zwykłej większości.

Całkiem inaczey

rzecz będzie wyglądała w czwartek na posiedzeniu Sejmu, kiedy trzeba będzie większości dwóch trzecich głosów.

Przy art. 22 przyjęto poprawkę, która postanawia, że poseł, który kupuje lub dzierżawi dobra państwowe, bierze dostawy No.

traci mandat.

Przekroczenie przepisu ustala sąd najwyższy.

Przy art. 26 wywiazala sie dluga dyskusja na temat, w jaki sposób wyznaczyc dla Sejmu i Senatu terminy za latwania budzetu. Referent Chaciński zaproponowal wniesienie budzetu w październiku, na okres 5-miesięczny

przed rozpoczęciem roku budżetowego. Minister Makowski sprzeciwił się, że proponowana poprawka jest dość długi i zawiera po części zagadnienia regulaminowe. Należałoby ustalić zasady, a redakcję powierzyć podkomisji.

Zgodnie z tą propozycją przyjęto szereg wniosków zasadniczych i wybrało podkomisję, która ma tekst poprawek przedstawić. Wszedł do niej refer. Chaciński oraz p. Kiernik, Konopczyński i Lieberman, z udziałem m. m. Makowskiego.

Art. 26 dotyczący rozważania dla ustawodawczych przyjęto według propozycji rządowej z temi zmianami: Prezydent może rozwiać Sejm i Senat na wniosek Rady ministrów.

możnym orędziem

i tylko raz jeden z tego samego powodu.

P. Kiernik: P. minister proszę już mówić.

Mh. Makowski: To bardzo łatwo. Dalej pozostawiono 18 głosami termin wyborów

90 dni.

Projekt rządowy przewidywał 120 dni.

Przyjęto wniosek p. Stróńskiego jako poprawka do art. 128 konstytucji, że jeżeli drugi z rządu Sejm będzie rozwiązany przez Prezydenta przed upływem roku po jego zabraniu się, a nie dokona rewizji konstytucji, to prawo wymienione w art. 128 przenosi się na pierwszy rok istnienia

trzedniego z rządu Sejmu.

Na posiedzeniu popołudniowym komisja skonstruowała prawo wala przed dodanie w art. 26, nowego ustępu, który mówi, że „w wypadkach ponownego uchwalenia przez Sejm

większością 11/20 głosujących projektu w całości przez Senat odruczonego, przysługuje Prezydentowi Rzeczypospolitej prawo zatądania od Sejmu w ciągu 14 dni ponownego rozpatrzenia projektu. Jeżeli Sejm, wróciwszy w ten sposób projekt ustawy uchwalił bez zmian większością 3/5 głosujących, Prezydent Rzeczypospolitej zarządza ogłoszenie ustawy”.

W art. 36

wykręcone postanowienie,

że każde województwo stanowi jeden okręg wyborczy, aby umożliwić tworzenie dla wyboru senatorów innych okręgów niż województwa.

Pomyśl utworzenia trybunału konstytucyjnego, któryby orzekał o sprzeczności między ustawami a konstytucją, nie otrzymał nawet w komisji większości. Przeciw zmianie pracował p. Lieberman (PPS): Sejm, Senat uchwalają ustawy, prezydent ogłasza i ma prawo weta i nagła miałyby się znaleźć 4 czy 5 panów najwładniejszych w Polsce, którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

którzyby mieli to stać wy przekreślać. Czy znalazł się tak

Nowy wojewoda łódzki

WŁAD. JASZCZOLT, kandydat na stanowisko wojewody łódzkiego, b. podprokurator przy sądzie okręgowym w Warszawie, sędzia niu wydziału obrony granic, wicedyrektor, a ostatnio dyrektor departamentu bezpieczeństwa publicznego.

Potrzeby ruchu budowlanego przed ministrem skarbu

Minister skarbu, inż. Czesław Klarner, przyjął 9 b. m. prezydium zarządu Polskiego Zjedn. gospodarczego, które złożyło specjalny memoriał w sprawie konieczności niezwłocznego wzmocnienia ruchu budowlanego w stolicy, tak co do domów, których jest około 300, potrzebujących ukończenia jeszcze w tym roku, jak również co do popieranego przez Polskie Zjednoczenie gospodarcze projektu budowy około 1000 seryjnych domów z ogródkami dla robotników. Minister zainteresował się projektem budowy domów robotniczych i oznajmił, że sprawą ukończenia w bieżącym sezonie rozpoczętych domów w Warszawie zaopiekuje się szczególnie.

Rząd nie podwyższa taryf kolejowych aby nie powiększać drożyzny

Wobec wiadomości, która ukazała się w niektórych piśmie o zamiarze podwyższenia o 25 proc. taryf kolejowej osobowej i towarowej, zwróciliśmy się do min. kolei, gdzie oświadczone kategorycznie, że niema i nie było wogóle zamiaru podwyższenia ani osobowej, ani towarowej taryfy, gdyż podwyżka taka stałaby w rażącej sprzeczności z akcją rządu, zmierzającą do obniżki cen.

SKUTKI TRZĘSIENIA ZIEMI

1708 domów w ruinie PARYŻ 10.7. Jak donoszą z Batawji, według danych urzędowych, podczas ostatniego trzęsienia ziemi w Padang-Padżang — 1709 domów zostało całkowicie, lub częściowo zniszczonych.

Laureat Akademii Francuskiej

COURTELIN, nowy laureat francuski otrzymał wielką nagrodę Akademii francuskiej — 15,000 franków.

GDAŃSK zabraja o pożyczkę Ligi Narodów

GDANSK 10.7. Dział rano przybył tu członek komisji finansowego Ligi Narodów Albert Janssen, dyrektor Banku Belgijskiego w Brukseli. Dyr. Janssen przybył do Gdańska na zaproszenie wysokiego komisarza Ligi Narodów w porozumieniu z przewodniczącym Rady Ligi Narodów w celu odbycia konferencji w sprawie położenia finansowego w m. Gdańska.

Więcej sprawności, mniej biurokratyzmu

Nowy statut organizacyjny ministerstwa skarbu W dnach 8 i 9 b. m. w ministerstwie skarbu pod przewodnictwem ministra inż. Czesława Klarnera odbyły się konferencje z wice-ministrami oraz dyrektorami departamentów budżetowego i prezydjalnego, na których rozważano projekt nowego statutu organizacyjnego ministerstwa skarbu, smierzącego do osiągnięcia poważnych oszczędności oraz usprawnienia aparatu urzędniczego.

Traktat przyjaźni Polaki z Jugosawją

Stosunki pomiędzy Polską a Jugosawją ułożyły się w ostatnich latach b. serdecznie. Stosunki te jednak nie znalazły dotychczas wyrazu w odpowiedniej umowie. Wkrótce, jak się dowiadujemy, podjęte będą negocjacje pomiędzy Warszawą a Belgradem na temat zawarcia traktatu przyjaźni pomiędzy obu państwami.

Rokowania polsko-rumuńskie w sprawie ulg tranzytowych

Pomiędzy Polską a Rumunią podjęte zostały rokowania w sprawie ułatwień tranzytowych. Rządowi polskiemu zależy na ułatwieniach taryfowych w Rumunii ze względu na tranzyt do krajów bliskiego wschodu, gdzie nasz eksport stale wzrasta.

NA POSŁUCHANIU U P.A.P.E.Z.A. ambasador Skrzyński

RZYM 10.7. Ojciec Święty przyjął dziś na dłuższym posłuchaniu ambasadora Skrzyńskiego

Prof. Kemmerer u min. spraw zagranicznych

Prof. Kemmerer (pośrodku) konferuje z min. Zaleskim w obecności radcy Tabańskiego.

Reorganizacja centrali

Porządek w województwach W bieżącym tygodniu ministerstwo spr. wewnętrznych zakończy reorganizację centrali, opartą na statucie, który został dla tego ministerstwa uchwalony przez Radę ministrów. W dalszym etapie realizacji statutu przyjdzie kolej na upo-

Radca Dzielwór i poseł Lisowski pod pręgierzem w Bydgoszczy

BYDGOSZCZ 10.7. Dzisiejszy „Dziennik Bydgoski” publikuje szereg informacji o niebywałych stosunkach z gospodarki magistratu inowrocławskiego. System protekcyjny rozpleniony był tam w sposób zupełny niespotykany, przyczem przy zarządzeniach magistratu jego urzędnicy pobierali przy rozdawnictwie robót publicznych poważne kwoty ponad sumę umó-

Mennica państwowa pod ministerjalną kontrolą

WARSZAWA, 11.7. Pan minister skarbu inż. Klarner powołał pod przewodnictwem inż. Jana Lutostańskiego komisję do zbadania gospodarki mennicy państwowej. Komisja ta zbadać ma stan aparatu i działalność mennicy oraz przedstawić konkretne wnioski co do przystosowania aparatu mennicy do potrzeb państwowych.

Wybuch bomby w mieszkaniu dziennikarza

BUDAPESZT 10.7. Dziś w mieszkaniu dziennikarza Persiana, znanego ze skrajnie radykalnych poglądów, nastąpił wybuch bomby. Wybuch nie zranił nikogo. (P.A.T.)

W OBRONIE FRANKA

Caillaux w Londynie PARYŻ 10.7. Zastępca dyrektora wydziału obrotu kapitałów Barnaud wyjeżdża jutro wieczorem do Londynu. Caillaux edjedzie do Londynu w poniedziałek rano na aeroplanie.

Marszałek Piłsudski w Kielcach na dorocznym zjeździe legionistów

300 strzelców z całej Polski odbędzie marsz 122 km. z Krakowa do Kielc

Marsz „szlakem Kudrówki” przewidziany przez Związek Strzelecki odbędzie się w dniach 6, 7 i 8 sierpnia b. r.

na przestrzeni 122 kilometrów Kraków - Kielce.

Marsz z Krakowa do Jędrzejowa odbędzie się będzie drużynami po 11 osób w każdej. Od Jędrzejowa do Kielc (38 km.) marsz lub bieg indywidualny.

Obciążenie zawodników: karabin typu wojskowego. Regulamin ostry.

W razie odpuściła w drodze drogi jednego z zawodników, cała drużyna zostanie dyskwalifikowana.

Przymusz do Kielc nastąpi dnia 8 sierpnia r. b. rano. W Kielcach równocześnie odbędzie się zjazd legionistów

I w ten sposób uroczystość legionowa zostanie połączona z uroczystością strzelecką.

Na uroczystości te przybywa Marszałek Piłsudski.

Na szlaku między Krakowem i Kielcami, przyglądać się będą marszowi delegacje organizacji strzeleckich

Finlandii, Estonii i Łotwy, które ze swymi komendantami przybędą na czele, przybędą na marsz do Polski i będą gośćmi Związku Strzeleckiego.

Do zawodów stanie około pięćset strzelców z całej Polski, co w porównaniu

z latami poprzednimi kilkakrotnie przekracza liczbę zawodników. Świadczy to o wielkim rozwoju organizacji, tak co do liczby, jak też i stanu wyszkolenia.

Obok zawodów na szlaku Kraków - Kielce przygotowują się powoju samorządne czynności sportowe, nie objęte programem.

W marszu tegorocznym weźmie udział podoficer Związku Strzeleckiego Gawlik, ze zwycięskiej w zeszłym roku drużyny „Orla” krakowskiej. Trenu-

je się on przez cały rok, a obecnie kończy marsz dookoła Polski, w którym przebył już kilka tysięcy kilometrów.

Tego rodzaju zawodników w tegorocznym marszu weźmie udział bardzo wielu.

W roku bieżącym drużyny staną do zawodów znacznie lepiej przygotowane,

ze względu na wielki trening, jaki odbył się w ciągu roku.

Oczekują też wyników lepszych, niż w roku poprzednim.

Memoriał pracowników państwowych W SPRAWIE POPRAWY BYTU I REDUKCJI

Do listopada rząd nie może obiecywać

WARSZAWA, 11.7.

Premier Bartel przyjął delegację centralnej komisji porozumiewawczej związku pracowników państwowych, jednoczącej 14 organizacji zawodowych.

Delegacja, w której skład wchodził pp. Gryfowski, dr. Żurawski, Duda i Kisielnicki, złożyła p. premierowi memoriał z następującymi postulatami w obronie interesów pracy państwowych: a) podwyższenie uposażenia do

realnej wartości z grudnia ub. r., przy uwzględnieniu wzrostu kosztów utrzymania w I-ej połowie b. r., tj. o 15,7 pr.; b) podjęcie przez rząd prac w celu ścisłego ustalenia norm płac, odpowiadających

istotnemu minimum egzystencji; c) stosowanie w obecnej sytuacji redukcji pracowników państwowych jedynie w wyjątkowych wypadkach, w konsekwencji przeprowadze-

nia celowej reorganizacji całej administracji państwowej; d) ścisłe przestrzeganie przez władze ustalonych zasad redukcji (uchwała Rady ministrów z d. 24.4.24 r.); e) ubezpieczenie pracowników państwowych na wypadek redukcji z Funduszu bezrobocia.

P. premier Bartel oświadczył w odpowiedzi, że zdaje sobie doskonale sprawę z ciężkiej sytuacji, w jakiej znajdują się urzędnicy, ale wobec znanego położenia finansowego państwa nie oświadczył, że obiecywać i przyrzekać nie może.

Pewnej poprawy stosunków spodziewa się premier Bartel dopiero w listopadzie b. r.

Przedstawione przez delegację możliwości podwyższenia dochodów państwowych są przedmiotem narad rządu.

BOHATERSKIE MIASTO VERDUN z polskim krzyżem Virtuti Militari

„Temps” donosi: „Pułkownik Kleberg, polski attaché wojskowy w Paryżu, złożył w wptok miastu Verdun krzyż Virtuti Militari polski, nadany mu przez Marszałka Piłsudskiego.

Pułkownik przytył był w ratuszu Verdun, w wielkiej sali honorowej przez p. Panaetia, pierwszego zastępcę mera.

Przedstawiciele armii polskiej, którym towarzyszył pułkownik Marchal, szef służby misyjnej, udali się następnie na cmentarz wojskowy przedmieścia Pave na groby 7 żołnierzy, nieznanym. W końcu zwiedzili oni całe okoliczne pola bitwy.

BURZA GRADOWA ZNISZYŁA WINNICE na Węgrzech

Nad Szegiedynem i okolicami przeszła burza, połączona z gradem, która zniszczyła wiele winnic. Szkody wynoszą 6 miliardy koron.

DLACZEGO W POLSCE ks.żki nie idą

W półrocznym czasopiśmie francuskim „Bibliographie de la France”, p. O. Neveux pomieszczył obszerny artykuł o „Przemysle wydawniczym w Polsce”.

Autor, dokładnie poinformowany o naszych stosunkach wydawniczych, uważa, iż trudności w rozwoju naszej polojennej działalności wydawniczej pochodzą z następujących powodów: a) alfabetyzm, brak oświeconego stanu mieszczańskiego, obłędność zamoznego ziemiaństwa dla książki polskiej; brak popytu dla książki polskiej poza granicami kraju i niedostępność książki dla sfer robotniczych (średnia cena książki naszel p. Neveux określa na 4 zł); ogólny kryzys finansowy, którego państwo polskie jeszcze nie przezwyciężyło; niskie uposażenie urzędników, którzy nie są w stanie kupować książek; rywalizacja Państwa z prywatnymi przedsiębiorcami.

Wszepolski zjazd straży pożarnych odbędzie się we wrześniu w Bydgoszczy

We wrześniu r. b. odbędzie się w Bydgoszczy wszepolski zjazd straży pożarnej. Spodziewane jest przybycie około 2.000 delegatów ze wszystkich stron Polski, oraz szereg gości zagranicznych z Czechosłowacji i krajów bałtyckich.

Letnie bluzy dla oficerów przy pracy w biurach i poza służbą

Zeszlaczony rozkaz ministra spraw wojskowych, zezwalający oficerom na noszenie bluzek drelichowych podczas ćwiczeń w polu, został rozszerzony do dn. 15 października na pracujących w biurach wojskowych. Zmianę no przytem krój bluzy, która będzie przypominała dawne bluzy legionowe z napół wykładanym kołnierzem bez patek, z wężykami.

Groźne pożary w Łodzi Ołbrzymi budynek apretury Scheiblera spłonął doszczętnie

Nasz łódzki korespondent telefonuje: W wielkich zakładach przemysłowych Scheiblera przy ul. Emilii nr. 7, wybuchł wczoraj o godz. 7 i pół wiecz. groźny pożar. Ogień objął ołbrzymi budynek apretury, który doszczętnie spłonął. Reszta zabudowań fabrycz-

nych ocalała, dzięki energii straży ogniowej. Straty wynoszą około 3 milionów złotych. W tym samym prawie czasie wybuchł pożar w fabryce sukna Bract Liebermann przy ulicy Wierzbowej. Straty wynoszą tu przeszło 100.000 złotych.

Rocznica najkrwawszej bitwy w dziejach świata

1.300.000 ludzi padło nad brzegami Sommy latem 1916 roku

Opława wleciała 40 lat od chwili, kiedy napoleońskie armie europejskie rozpoczęły w północnej Francji nad rzeką Sommą najkrwawszą bitwę w dziejach.

Dnia 22 czerwca 1916 roku artyleria francuska i angielska otworzyła wzmoczony oślep, który w dniach od 25 do 30 tegoż miesiąca doszedł do siły

buragunna, ślepanego do tego momentu wojny światowej.

Wtedy w ten udział wszystkie kalibry armat, nie wyłączając najcięższych dział okretowych.

Na okopy niemieckie lądła apłaka lipcowy deszcz stali, żelaza i ołowiu. Zadrżała ziemia w posadach. Blindaże, druty kolczaste, betonowe transeje, ludzie, konie, dzwona i domy — wszystko to porwał buragan pękających granatów, rozbił w pył i kładł pokotem na ziemi.

Ale to była tylko przygrywka. Dopiero dnia 1 lipca 1916 r. o godz. 5 rano na froncie od Gommuncourt do Verdunovillers buraganowi okłeci przeobraził cały ten odcinek w najpotworniejsze trzęsienie ziemi.

Jak domek z kart padły dwie pierwsze linie okopów, runęły mosty nad Sommą, a horyzont pokryły biało-zielone obłoki gazów trujących.

O godz. 10 i pół przed południem dywizje francuskie i angielskie ruszyły do ataku.

Od tej chwili rozpoczęła się największa i najkrwawsza bitwa w dziejach ludzkości, trwająca niemal bez przerwy aż do pierwszej połowy listopada 1916.

Z półtora tysiącznych epizodów tego dantejskiego piekła niektóre dni notuje historia

plomionem literami. I tak np. straszniemi miały być walki z dnia 14 lipca, jakie wojska angielskie toczyły przy zdobywaniu lasu Trones. Lasek ten nie miał, nie więcej, tylko

19 razy przechodził z rak do rak i kosztował samych Anglików około 40.000 zabitych i rannych. Niemców zaś drugie tyle.

Jeszcze krwawszym okazał się bój z dnia 20 lipca. W dniu tym na 40-kilometrowym froncie od Porfieres do Verdunovillers skoncentrowana armia francusko-angielska w ilości 300.000 żołnierzy w czasie nieprawdopodobnie krwawych walk poniosła straty kolosalne. Po stronie angielskiej padło wówczas blisko 80.000 zabitych i rannych.

W wykonaniu umowy, jaką konsorcjum polskie podpisało z rządem tureckim o budowę i eksploatację składów kolejowych w obrębie kolei anatolijskiej przystąpił główny koncesjonariusz, p. Bobicki do budowy 10 narazie składów towarowych przy tureckich stacjach kolejowych. Składy te znajdują się na najbardziej ożywionych szlakach kolejowych

Walka osiągnęła jeszcze wyższe napięcie w dniach 22, 24, 27 i 30 lipca, a ciężar jego zwałił się na barki dywizji angielskich. Tak ze strony niemieckiej, jak i angielskiej nie oszczędzono w tych bitwach najwyborowszych swych pułków. Wioska Pozieres pochłonęła najwzrostniejszą kwiat młodzieży angielskiej i niemieckiej.

Niemniej krwawymi były epizody z dnia 13, 18, 24, 31 sierpnia. W tym jednak okresie wojska niemieckie, operujące coraz

gwałtowniejszymi kontratakami, ponosiły znaczniejsze straty, aniżeli Francuzi i Anglicy.

Wszelako jednym z najtragicz-

niejszych momentów, były walki wrześniowe, jakie się toczyły na froncie Combles. Charakter ich prowadzony w wielkim stylu, przy użyciu wszelkich gatunków broni i ogromnych mas piechoty, pochłoniął w dniach 22-25 września niebawo hektometry ofiar.

Od tej chwili napiecie gigantycznej bitwy nad Sommą zaczyna się zmniejszać.

Walki z dni 18, 21, 29 października są wprawdzie nader krwawe, ale nie mogą się już równać z poprzednimi.

Jakież były rezultaty tych najkrwawszych w dziejach ludzkości zapasów? Nie mówiąc o nieobliczal-

nych stratach materialnych, o nieprzebranych talankach rannych i chorujących same listy angielskie podały do końca września 372.000 zabitych.

Na jednym kilometrze kwadratowym padło przeciętnie około 2.500 żołnierzy. Gdy do tego dodamy straty francuskie i niemieckie, to otrzymamy potworną cyfrę jednego miliona 300.000 zabitych mężczyzn w kwiecie siły i zdolności do pracy.

Nie dziw więc, że po tak piekielnym bilansie jednej tylko bitwy nad Sommą, nieobliczana Nemezis dziełowa długo jeszcze nie przestanie dławić Europę.

GLEBOKA MIŁOŚĆ OJCZYZNY I ROZPACZ, że w złej gospodarce marnieją państwowe bogactwa

dyktują przedstawicielom Ziemi Śląskiej memoriał do Prezydenta Rzplitej

Niezwykle interesujący, poważny, a głęboką troską o dobro państwa przepojony memoriał w sprawie obecnego położenia na terenie województwa Śląskiego złożyły

p. Prezydentowi Rzeczypospolitej

4 stowarzyszenia: inżynierów górniczych i hutniczych, inżynierów - techników, lekarzy i naukowców.

„Chcielibyśmy — czytamy w memoriale — dotrzeć do miarodajnych czynników opinii polskiej, aby przedstawić nasze ostrzeżenia i wnioski, dotyczący najważniejszych i najistotniejszych zagadnień państwa”.

Autorzy memoriału zwracają uwagę na

tragiczną dysproporcję między ambicją polityczną Polski, jako państwa mocarstwa w Europie pod względem liczby mieszkańców, czwartego pod względem produkcji węgla, trzeciego pod względem produkcji ropy, drugiego co do ilości doby-

wanego cynku, a faktycznym znaczeniem także Polski na światowym rynku gospodarczym, — którego zasadniczym wyrazem jest handel zewnętrzy.

Pod tym względem stoi Polska na

miejscu trzynastym.

W dziedzinie eksportu decydujące znaczenie mają dla naszego państwa

dwie dziedziny:

Śląsk, jako podstawa wszelkiej produkcji przez swoje bogactwa węglowe i Pomorze jako ognisko nieskrępowanego kontaktu z rynkami światowymi.

Centrum państwa i czynniki miarodajne nie posiadają pełnego zróżniczenia „zagadnienia Śląskiego”. Z tego powodu — twierdzi memoriał — winną się na Śląsku słyszne rozżalenie, a

stabilnie sila

polskiego elementu pod wpływami niemieckimi, które wszystko umiają wykorzystać.

Oto np. kłeska bezrobocia.

10 polskich składów towarowych na kolejach tureckich

W wykonaniu umowy, jaką konsorcjum polskie podpisało z rządem tureckim o budowę i eksploatację składów kolejowych w obrębie kolei anatolijskiej przystąpił główny koncesjonariusz, p. Bobicki do budowy 10 narazie składów towarowych przy tureckich stacjach kolejowych. Składy te znajdują się na najbardziej ożywionych szlakach kolejowych

I będą wykończone w ciągu dwu miesięcy, poczem akcja budowy składów obejmie stopniowo wszystkie stacje kolejowe drogi anatolijsko-bagdadzkiej.

We wrześniu znacznie się eksport polskich maszyn rolniczych i narzędzi do Turcji, który będzie stale wzrastał w miarę obejmowania coraz to nowych polaci tej kolei.

Plaga znachorstwa Memoriał centralnego związku felcerów do władz rządowych

Ogół felcerstwa polskiego wystał w obronie swych praw zawodowych.

W memoriale, złożonym do władz, centralny związek felcerów Rzeczypospolitej w następujący sposób charakteryzuje swe bolączki:

Ustawa oplota, że prawo wykonywania czynności felcerskich, oraz tytuł felcera przysługuje tylko tym obywatelom państwa, którzy zostali zarejestrowani przez odnośne urzędy zdrowia.

Tymczasem w niektórych miastach i powiatach dzieją się rzeczy skandaliczne.

Szereg osób na podstawie dawanych im przez wojewódzkie wydziały zdrowia zaświadczeń, upoważniających do czynności pielęgnacyjnych, podsywa

szą znak felcerskie, tworząc w ten sposób niebezpieczną kastę ludzi, zagrażającą niekiedy życiu ciemnych mas ludności.

W ten sposób wzrasta z każdym dnem proceder z „horów”, którzy przez swoje praktyki przynoszą ogółowi ludności poważne szkody.

Odnosi się to również do fryzjerów, którzy wykonują nieprawne praktyki felcerskie.

Wobec tego związek felcerów domaga się rewizji dotychczasowych stosunków, aby ochronić w ten sposób społeczeństwo od materialnych strat, spowodowanych niesumiennej i karygodnej konkurencją.

W związku z tym memoriałem generalna dyrekcja służby zdrowia zamierza wnieść nowelę do ustawy o urzawnieniach felcerskich

Na oświetlowej niwie Naszczenie chwastów przed nowym posiewem

WARSZAWA, 11.7.

W związku z nominacją ministra oświaty p. Ant. Sukowskiego, kraja pogłoski o ustąpieniu w najbliższym czasie dotychczasowego wiceministra p. Łopużńskiego, który plastując swe stanowisko od początku istnienia ministerstwa był w wielu sprawach faktycznie odpowiedzialnym kierownikiem całej oświaty w Polsce, a w czasie piastowania godności ministra przez p. Stan. Grabskiego, był autorem całego szeregu projektów, które wywołały wielkie rozgoryczenie i żywe protesty ze strony wszystkich organizacji zawodowych nauczycielskich i przedstawicieli społeczeństwa.

Drugą sprawą, która nowy minister ma poddać gruntownej reformie, jest cała dotychczasowa organizacja nadzorczych władz szkolnych, jak kuratoria i inspektoraty, które rozrosły się w ogromne władze, o wiele znaczniejsze w stosunku do ilości szkół i nauczycielstwa.

Redukcja urzędników WE WŁOSZECH

Nowy rozkaz Mussoliniego

RZYM, 10.7. Podpisany został przez Mussoliniego rozkaz wzbudniający przyjmowania nowych urzędników państwowych. W prasie opozycyjnej zarządzenie to wzięne jest z pogłoskami, o zamiarach rządu faszystowskiego przeprowadzenie masowych zwolnień wszystkich niższych i wyższych urzędników, którzy byłiby członkami wrogich faszystowski stronnictw politycznych.

Pacyfikacja Maroka Układ francusko-hispański

PARYŻ 10.7. Delegacje francuska i hiszpańska podpisały dziś układ w sprawie pacyfikacji Maroka, oraz współdziałania adm-

DOLNY BIEG WARTY zwiedza ą eksperci Ligi Narodów

Do Poznania przybyła delegacja rzeczoznawców z ramienia Ligi Narodów celem zaznajomienia się ze stanem dróg wodnych w Polsce. Zwiedziła ona kanał bydgoski, Notec, Brde i połączenie z Wisłą i Gopłem. Rzeczoznawcy wyjechali parowcem, by zwiedzić dolny bieg Warty.

ZURYCH, 10.7. Zamknięcie. Paryż 13.35. Londyn 25.17. New York 5.165. Belgia 12.25. Włochy 17.75. Hiszpania 82.00. Holandia 207.40. Wiedeń 73.00. Sztokholm 138.50. Oslo 113.25. Kopenha-ga 136.00. Sofja 3.75. Praga 16.30. Warszawa 54.50. Budapeszt 0.722. Włoszono stowarzyszenia nieoficjalnie z dnia 10 b. m. Tendencja zwycięska. Bank Polski 64.75 (zn. sto). B. Dy-wkontowy 5.25. B. Handlowy 1.30. B. Zachodni 0.75. B. Zw. Sp. Zar. 2.85. Elektryczność 27.25. Słta i Światło 0.18. Częstocze 0.75. Warsz. Cukier 1.92.

Węgiel 45.30. Nobel 1.50. L. Wop 0.63. Modrzejów 2.30. Norblin 0.82. Ostrowieckie 4.60. Rudzki 0.81. Starachowice 1.01. Ursus 0.40. Zawiercie 6.10. Żyrardów 7.70. Borkowski 0.58. Haberbusch 5.05. Solvitus 1.15. 5-proc. pożyczka konwersyjna 37.25. 8-proc. pożyczka złota 155.00. 10-proc. pożyczka kolejowa 147.00. 6-proc. ziem-dolarowa 66.25. 4 i pół proc. L. Z. Niem-skie rb. przedw. 27.70. 6-proc. obligacje m. Warszawy 1915-16 r. 13 i pół, 4 i pół proc. L. Z. m. Warszawy 19.25. 5-proc. L. Z. m. Warszawy. rb. przedw. 21.60.

MORDERCY HERODA

przed sądem

Krwawa scena szopki gwiazdkowej

WARSZAWA, 16. VII.

Warszawski sąd okręgowy rozpatrzył wczoraj sprawę szopki morderców Herodów. Wskazywano pod Warszawą, Franciszka Kossakowskiego lat 21, Władysława Maciejaka lat 24, Bolesława Biskupskiego lat 23, Jędrzeja Maciejaka lat 25, Ludwika Sieradzkiego lat 19 i Jana Romanowskiego lat 24.

Wskazywano o zabójstwo oskarżonych i zabójstwo Aleksandra Kościuszki, słynnego uczyńca i obrońcy awanturnika. Poślubił zabójstwa jest o tyle ciekawe, że generalnie sprawy nulloz są w sądzie w gwiazdkowej szopce, atrytowano doroczenie przez zabójcę i oskarżonych Kościuszkę uważał się za najbardziej ufalantowatego Heroda.

Od tej chwili roll odsunął go i dawał Franciszek Kossakowski, zdrajca i wyczerpane większe amibloje. Kościuska zaprzeczył krwawą scenę współzawodniczką, gdyż ten ośmielił się wystąpić w szopce, umiał mrogo.

Trupa artystów uszala wskazała, iż dla Heroda szopki to główna rola, a on powierzył Kossakowskiemu. Obliczono przytomność go przed szopką rywała.

W ostatnim dniu przedstawienia Kościuska zjawił się w mieszkaniu Kossakowskiego i odwiadczył jego żonę, iż będzie na niego czekał, by zabił go porachunkami.

Podczas gdy żona, bawiaczka i rewolwerem, rozinawiał z domownikami, Kossakowska wymknęła się z mieszkania i ostrzegła męża o groźbom mu niebezpieczeństwo.

„Artyści” rozszerali się właśnie s kostiumów w mieszkaniu niejakiego Słowika, gdy doszła do nich wiadomość o groźbach Kościuszki. Udał się wszyscy za Kossakowskim do jego mieszkania.

Kościuska, widząc przeważać liczbę przeciwników, wyszedł na ulicę, Kossakowski i jego towarzysze udali się za nim.

W jakimś czasie potem zmaleziono na drodze zmasakrowanego trupa Kościuszki.

Arrestowani „herodiarze” przysnęli się do pobicia zmarłego. Sąd pod przewodnictwem sędziego Rókińskiego skazał Kossakowskiego na 3 lata, pozostałych zaś oskarżonych po roku więzienia. Bolesław Biskupski został uniewinniony.

SŁOŃCE JEST DOBROCZYŃCĄ, ALE MOŻE BYĆ TAKŻE KATEM Jak się zachowywać na plaży

by opalanie i kąpiel działały dodatnio na organizm

Opinia znanego higienisty d-ra Fruchtmanna

Mało kto, jednak wie, jak ma korzystać ze słońca i wody. Nieraz pod pierwszą próbą opalania się, niefortunny amator

plaży wraca do domu ugotowany żywcem jak rak, z obolubą skórą, z białkami na plecach, a czasem z bólem głowy i gorączką.

Aby uchronić Czytelników naszego pisma od tych przypadków, zwrócić im uwagę do znanego higienisty dr. Fruchtmanna, który udzielił nam następujących wskazówek.

— Oddawna wiadano, że słońce wywiera dodatni wpływ na zdrowie człowieka, ale dopiero w ostatnich czasach przekonano się, że słońce może wytworzyć w organizmie ludzkim witaminy, czyli te same pierwiastki, jakie zdobywamy przy spożywaniu chleba razowego, owoców niedojrzałych ze skórki i kartofli w „młokach”.

Korzystać ze słońca trzeba jednak umiarkowanie. Po kilkunastu minutach przebiecia się w słońcu, należy wziąć przysniesz hł wyciąpnąć się w rzecze, aby wywołać pożądaną reakcję.

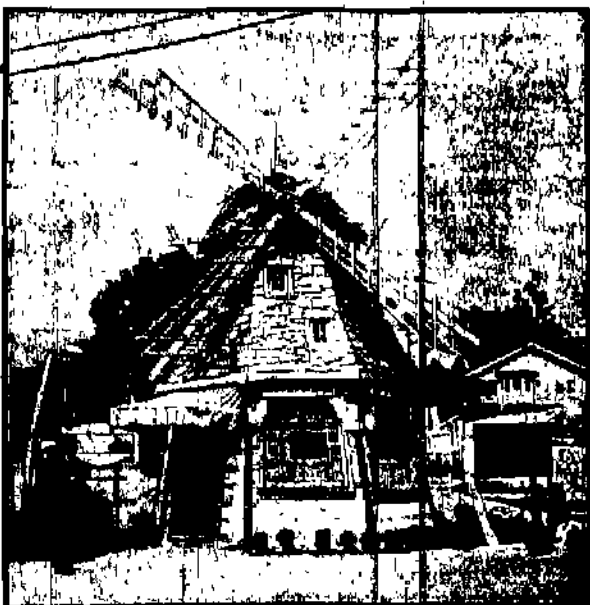
Po kąpiel należy się osuszyć; broń Boże nie kłaść się na piasku w mokrym kostiumie kąpielowym, co zazwyczaj jest praktykowane. Kto nie może zmienić kostiumu na suchy — powinien kąpiel natychmiast zakończyć, bezpośrednio po kąpiel wytrzeć się ręcznikiem, ubrać się i iść do domu.

Przy opalaniu należy starannie osłaniać głowę, a przy silnym słońcu nawet kłaść na głowę zimny kompres. Pod tym względem szczególnie ostrzeżenie powinno być osobie starsze o skłonnościach sklerotycznych.

A co robić, kiedy skóra na ciele bieleje, nierzeczywiście, schodzi płatami, albo jeśli wytworzą się bąble?

Postępować jak z oparzeniem, nie przecinać bąbli, bo to prowadzi do komplikacji gojenia się, nie smarować nikim tłuszczem, najlepiej białą wazeliną lub wodą wapienną. Gorączka, która bardzo często towarzyszy zapaleniu skóry, nie przejmować się, ale być ostrożniejszym na przyszłość ze słońcem, a okazywać się nam nie kłaść, lecz prawdziwym dobroczyńcą.

Oryginalna cukiernia w Hollywood

W kalifornijskiej stolicy kinematografii, słynnym Hollywood, pod Los Angeles, zbudowano cukiernię, a chce ją nadać piętno oryginalne, wystylizowała ją jako wiatrak holenderski.

Obcy nas podziwiają. -- my się sami nie znamy

Przemysł ludowy rośnie wszcz i w głąb

Spółdzielnie i bazy pod opieką Rządu i samorządu

Przemysł ludowy odniósł nienawy sukces na wystawie sztokholmskiej dzięki swej artystycznej świeżości i oryginalności. A jednak u nas w kraju mało wieny o drugiego rozwoju, organizacji i ekonomicznej doniosłości tej gałęzi wytwórczości, która poważnie mogłaby zaważyć w naszym wywole zagranicznym.

O organizacji przemysłu ludowego w Polsce opowiada nam pokrótce p. Czesław Młodziejowski, dyrektor Towarzystwa Popierania Przemysłu Ludowego.

— Pierwsze zainteresowania sztuką ludową wyrosły z podłoża romantyzmu — jak tyle innych wielkich rzeczy. Wspomnijmy Witkiewicza, Matlakowskiego — wiele innych. Były to przedewszystkiem zainteresowania artystyczne. Duntero później zwrócono uwagę na przemysł ekonomiczny i podjęto pracę nad utrzymaniem sztuki ludowej i stworzeniem czynnika ekonomicznego: przemysłu ludowego.

— Kiedy to się stało?

— Pracę organizacyjną rozpoczęło jeszcze dość dawno przed wojną. Działyły w tym kierunku różne organizacje społeczne w Krakowie, Lwowie, na Pomorzu i nasze Towarzystwo w Warszawie.

— A obecnie?

— Po wojnie zaczęła konfeczność ujęcia ogólnie państwowego. Zastąpiła go postać Maksymiljana Małkowskiego jest, iż przy ministerstwie przemysłu i handlu powstał Komitet Przemysłu Ludowego jako instytucja doradcza.

Centralizacja organizacji pracy przez nasze Towarzystwo natrafila na zastrzeżenia ze strony działaczy wycińców. Towarzystwa więc istnieją nadal samodzielnie, muszą jednak wywołać wspólną reprezentację, która kilka razy rocznie zjeżdża do Warszawy dla omówienia planów działania i przedstawienia ich Komitetowi Przemysłu Ludowego przy ministerstwie.

— Jakimi zasadami ogólnymi kierują się Towarzystwa Przemysłu Ludowego?

— O ile możliwe, kierujemy organizację wytwórczości ludowej na drodze spółdzielczą, a po drugie przy większych Towarzystwach i w większych ośrodkach zakładamy bazy przemysłu ludowego. Są to spółdzielnie, do których wchodzi jako udziałowcy warsztaty pracy, wytwórcy sami, spółdzielnie wytwórców, oraz popierające je samorządy.

— Ile takich bazarów mamy w Polsce?

— Nie więcej, niż 6-7 z centralnym bazarem w Warszawie (Tamka 11). Towarzystwo przemysłu ludowego jest 10: prócz Warszawy, w Krakowie, Lwowie, Wilnie, Kościszynie i na Pomorzu. Nowym Pomysłem dla Wielkopolski, w Brześciu dla Polesia i t. d.

Jaka.

Genjalny wynalazca amerykański

Detalowe zdjęcie Tomasa E. Edisona w jego laboratorium.

NAPAD PIĘCIU LWOW na jarmark w mieście włoskiem

Porażka królów pustyni w walce z koźmi

Donoszą z Cremony we Włoszech, która — jak wiadomo — jest główną kwaterą faszystowska, że na głównym placu miasta, gdzie odbywał się jarmark na bydło, pojawiło się nagle pięć lwów o groźnych postawach i ryczących złowrogo.

Policeja, sprzedająca i kupująca wzięli nogi za pas a lwy zaczęły się dobierać do bydła.

Bez wielkiego afoki powodzenia.

Napadnięty koź wierzgnął fak energicznie, że wybił królów piszczy trzy kły i pokrawił go sromotnie.

Wobec kontraktatu krowy, która, schylwszy łeb, cichła wzięła na rogi, piękna ozmia lwica salwowała się ucieczką, schroniła się do pobliskiego domu i

skryła się pod kłkiem stróżki, gdzie przy sposobności poślęła stara poczwia kotkę.

Lwa lwica zadowolona się pozarciem mniej niebezpiecznej zwierzyny, a miałowicie gary lwydzek.

Wreszcie drugi lw, podzony przez psy, wpadł do sieni eleganckiej kamienicy, wbiegł na schody i, zastawszy drzwi otwarte, wkroczył do mieszkania znanego dentysty, wypłaszając przestraszonych pacjentów, po czym wystrząsnął się na balkon i zaczął się po nim przechadzać z widocznym zadowolaniem, myśląc sobie, że wrócił już do klatki.

Pod wieczór udało się schwytać całą lwia rodzinę i zgonić ją do przejezdnej menażerii, gdzie wzięła udział w widowisku.

Pedicure lwicy

Królowa pedicury, włoska lwa w nowojorskim ośrodku zoologicznym, umiła podziwiać, podobnie do władcy świata, obdarzonych ludzką mową. Od czasu do czasu specjalny podkoczysta obcina jej pazurki.

KONIEC FAKIROW

Masaż pewnych nerwów umożliwiał wbljanie szpilek i gwoździ bez bólu

W świecie naukowym duże bardzo wzięcie zrobiła demonstracja pana Heuze'go, który dowodzi, że pierwszy lepszy człowiek może na zawołanie stać się lukirem.

Demonstracja ta miała na celu zbawitelowanie wystąpienia sławnego fakira Tarasa Beya, który od roku zgarnia co wieczór dziesiątki tysięcy franków i wywołuje przez strach i zachwytem, przekubując sobie podciski i pierś szpilekami, kładąc się na deskach usłanych ostrymi gwoździami, popadając w katalepsję, podczas której rozbijają mu młotami, położone na piersi glazy marmuru w i t. d.

Pan Heuze, bezpłatnie i z uśmiechem wykonywał te same sztuki

ki i, co ciekawsze, użył następnie do podobnych doświadczeń zgola przypadkowo wybranych widzów.

Przebijani, szpilekami i kłoci gwoździami „amatorzy” nie tylko że nie odczuli żadnego bólu, ale nie znać było na nich po paru minutach najmniejszych śladów ran.

Pan Heuze twierdzi, że do osiągnięcia tych wyników wystarczają krótkie masaże pewnych ośrodków nerwowych.

Zdaniem jego „fakiryzm” i „katalepsja” może mieć szerokie zastosowanie w chirurgii, umożliwiał więc operacje bez dawania chloroformu czy eteru, które dla wielu chorych są niezmiernie niebezpieczne.

F. ANTONI OSSENDOWSKI

CZARNY CZAROWNIK

Krótką opowieść o długiej wyprawie do Afryki

Doświadczeni murzyn-tropiciel, badając księgę dzungli, może opowiedzieć, co robili i na wiek co myślały te zwierzęta, które pozostawiły po sobie te liczne ślady.

— Ten stary bawół zatrzymał się w tem miejscu, weszyl i słuchał, bo uszu jego doszły stapania dużego zwierza; po chwili jednak spokojnie ruszył naprzód, bo to od prawej strony zbliżała się antylopa końska.

Przysłyszał tu dwa słońce, lecz na gle skreślił w bok i pili wodę o kilka strzałów za lukiem, tam, gdzie obok nich stało całe stadko przegawiatych antylop.

— Tu skradala się do stojącego w wodzie dzika — pantera, lecz po chwili poszła dalej, bo ofiara zweszyla ją i, popłynawszy rzeka, znikła w gestych zarostach.

— Na tem miejscu mangusta

wpadła na kuropatwę, widząc tu kilka wyrwanych piór, podrapania ziemi... Kuropatwa myślała, cłaćgnąć za sobą wroga... Uratowała się, czy nie?... Nie! Widzę kropki krwi... a tu — z przegrzanej zżył wyciekła do reszty... Mangusta uniosła ofiarę w gęszcz trawy... Ślady drapieżnika schodzą ze ścieżki i znikają w zarostach.

Tak opowiadają murzyn-tropiciele i mogą tak mówić przez cały dzień i przez cały rok, ponieważ nikt nigdy nie potrafił odczytać do końca wielkiej księgi dzungli, do czasu, aż dzungla istnieć przestanie.

Księga zaś ta jest pełna mroku, tajemniczości i dzięki wolności, wnoszącej ukojenie w zękaną i zatruta elektrycznością, zglętkiem wielkomięskim i polityką, dusze białego człowieka.

ROZDZIAŁ III CZARNE RASY

W dzungli afrykańskiej, niby drobne czółenka na bezgranicznych przestworach morza, tona włoski niezliczonych szczepów murzyńskich, należących do kilku ras.

Najstarsza jest rasa Aborygenów, czyli „Synów Ziemi”, przechowująca tradycje pierwotnej rasy murzyńskiej.

Czy są ci „Synowie Ziemi” potomkami pierwotnej rasy Afryki podzwrotnikowej? Zależy się, że nie, gdyż legendy ich są całkiem podobne do legend aryjskich i semickich, a niektóre z nich mówią, że murzyńscy wyszli pod grozą na jazyd Asyryjczyków z Palestyny i że pochodzą od Kusa, syna Kaina, lub od Rahmy, wnuka Kaina. Jest to więc ród wyklepy przez Boga, ród, noszący pieczęć wyklecia. Czy nie jest tym symgiem tathowany punktami, na czole kwadrat, noszony przez najstarszych, o ile twierdzić może nauka współczesna, Aborygenów-murzyńców Nahu, co obtaczają swoje zęby na trójkat, są fetyszystami i nieraz ludożercami.

Ołowne legendy o mitologicznym pochodzeniu tego szczepu posiadają też wszelkie cechy wyklecia ich przez bóstwo.

Jestem przekonany, że jeżeli nawet uważać domniemaną rasę Negritów za pierwotnych synów ziemi afrykańskiej, to mniej więcej czystych potomków jej znaleźć w Afryce nigdy się nie uda. Ta ziemia, walki o byt była do niedawna jeszcze, bo do II-jej połowy ubiegłego stulecia, terenem ciągłych wojen i najazdów przybyszów. Ci przynieśli ze sobą nową kulturę i nową krew, która się zmieszała z krwią Aborygenów i wytworzyła nowe, męty-sowane rasy, różniące się pomiedzy sobą wyłącznie ilością domieszki tej, lub innej krwi, oraz jej etnicznym gatunkiem.

Jak dalekie, prawie umierające echa, szepca przastare, dość niewyraźne opowieści murzyńskie o Asyryjczykach, od których pozostały w kulcie fetyszystów imiona bóstw Billa, Belzebu i Meloch, przypominające nam straszliwego Billa - Baala, Belzebuba i krwawego Molocha, zrodzonych lantazja azjatycka, pomiedzy Trygrysem i Fufratesem lub na wybrzeżach Arabji; czarnokształni często używają podczas tych praktyk niezrozumiałych słów:

„sztarek birakit”, lecz przecież to szatare przypominają fenicyjski wykrzyknik przy modlach do bogini Astarty-Asztaret Baraketi! — Astarta — Bogostawiać!

Legendy i badania naukowe mówią o domieszce krwi czerwonej rasy. Była to krew egipska, krew dumnych, potężnych swojej siłą wojenna, bogactwem nieprzebranym i nauka, panów starożytniej Afryki.

Nie wiem, czy wpłynęła tu w dawno minionych wiekach czarna krew egipska, lecz wiem, że w Egipcie przed XVII dynastją panowali w ciągu 226 lat najczystszy z Azji-Hyksosi — „królowie-pastuchy”, a gdy potęga ich padła pod ciosemi zrewoltowanych kszat egipskich, zniknęli bez śladu, bo historia już po 100 latach nie o nich nie wie. Przechowały się tylko podania, że część ich powróciła do Wschodu, do Azji, druga zaś część powędrowała na Zachód i utonąła bez odzźwięku w dzungli.

Czyż zgineli, wymarli do reszty krwawo wojownicy „królowie-pastuchy”?

Nie! Potomkowie wojowniczych królów Mentu i Aaty do trwali do naszych czasów. Na wschodzie i południu od jeziora

Czad, od strony źródła Nilu, mieszkają liczne rody murzyńskie rasy Peul i coraz częściej spotykają się dają tu i owdzie w dolinie Średniego Nilu, aż tworzą wielki ośrodek w północnej części grzbiła tu Futa-Dżalon, gdzie przybierają nazwę Fulah.

Tradycje, legendy, stroje, kobie, sztuka, wyroby ludowe — wszystko to nosi wyraźne ślady kultury egipskiej. Fulah i tylko oni, jeżeli nie są dotąd muzułmanami, lecz pozostają poganami, przechowali i kult boga słońca Naggue, którego nazywają także Till lub Ragge, a fetysze, przedstawiające tego boga, bardzo przypominają posążki egipskiego Ra.

Wreszcie istnieją wskazówki, że czerwona rasa Atlantów, tych tragicznych ludzi-zagadek, pozostawiła ślady w krwi murzyńskiej, a dr. Sutor R., którego poznałem w Gwinei, zapewniał mnie, że znalazł stare napisy Atlantów podług pisowni nigdy więcej nie spotykanej, a używanej przez dwa szczepy, twierdzące, że przywodowały do Afryki z „krainy, która przed wiekami zatonała w zachodnim morzu”.

d. c. p.

W Białymstoku ma stanąć Świątynia Pańska w stylu europejskim.

Konkurs na projekt budowy Kościoła 3-tego Rocha został rozstrzygnięty.

Jak wiemy z relacji dawniejszych „Dziennika”,

Komitet budowy

Kościół 3-tego Rocha na czele z ks. proboszczem tej nowej parafii zabrał się energicznie do pracy. Swego czasu za pośrednictwem Koła Architektów w Warszawie ogłoszony został

konkurs

na projekt świątyni Pańskiej, którymby stanowiąc miłą chlubę naszego miasta. Za najlepsze prace wyznaczone zostały

osoby nagrody

z których i wynosiła 2500 zł. Do sądu konkursowego wchodził: ks. Abramowicz, inż. Kumanin oraz trzej najznakomitsi architekci Politechniki, pp.: Przybylski, Jankowski i Lalewicz. Na konkurs nadesłano, jak na nasze stosunki, dużą ilość prac, bo aż 75.

Sąd konkursowy

po rozpatrzeniu nadesłanych projektów przyznał nagrodę 1-ą pracy zbiorowej inżynierów

architektów, pp.: Władysława Schwarcenberg—Czernego, Jana Karlewskiego i Jerzego Woyzbuna. Panowie ci w dniu wczorajszym bawili w Białymstoku celem

uwzględnienia konkursu

z komitetem budowy kościoła 3-tego Rocha i ewentualnego przystąpienia do realizacji planu. O ile mogliśmy się zapoznać z projektem, świadczy on o niewykłynie rozmachu twórczym autorów, jak również o pomysły szczęśliwym rozwiązaniu praktycznego budowy. Kościół według nagrodzonego projektu miałby się stać niejako

pomnikiem wyzwolenia

Białegostoku i obejmowałby całe wzgórze.

Materialem do budowy miałyby służyć

cegła i beton.

a nie cegła, co znacznie obniżyłoby koszty budowy wobec tego, iż na miejscu nie brak żwiru.

Odkładając na kiedy indziej opis dokładniejszy, dziś już mo-

żemy powiedzieć, że wraz zrealizowaniem nagrodzonego projektu

Białystek posiada

jedną z najpiękniejszych świątyni w Polsce w stylu nowożytnym.

Co słycać w Ostrowie-Mazowieckim?

(Koresp. własna)

Wycieczka sejmikowa. Nic tak nie przemawia do umysłu rolnika, jak optyczne zapoznanie go z efektem włożonych nakładów pracy w racjonalną gospodarkę rolną. Nie zastąpi mu takiego poznania wzorowo prowadzonego warsztatu rolnego żadne kursy, traktujące poruszane przedmioty zbyt teoretycznie.

Dobrze wyczuł potrzeby i upodobania swoich rolników Sejmik Ostrowski ze starostą p. Brzeczkiem na czele urządzając w dniu 27 czerwca r. b. wycieczkę sejmikową do Zakładu Doświadczalnego w Kisielnicy i Ogniska kultury ogrodniczo-rolniczej w Małym Płocku, prowadzonego sumptem sejmiku Kolneńskiego.

W wycieczce wzięło udział przeszło 50 wybitniejszych z powiatu rolników. Zbudziła ona zainteresowanie ogółu rolników i rezultaty jej żywo są omawiane na zebraniach kółek rolniczych.

Pod ciętarem Kotła parowego.

Firma B. i Woźniak, właściciel fabryki w Choroszycy, sprzedała fabryce p. Prelmana (ul. Jurajowska) kotłol parowy. W dniu 10 lipca r. b. w drodze z Choroszycy na szosie na Wysockim-kotku pękły łańcuchy, zerwał się hamulec, Kotłol stoczył się z wozu i zabił 3 konie i jednego świątyniarza. Wypadek miał miejsce o godz. 10 rano.

NADESZY
wszechświatowo znane ze swej pierwszorzędnej jakości
SWIDRY „MECANO”
La Courneuve, Seine, Francja.
Wylączni przedstawiciele na Polskę:
BRACIA SZAFIR, Warszawa, Twarda Nr. 29, tel. 101-10
posiadają na składzie swidry wszelkich wymiarów.
Sprzedają obłotem i towarzyszym.
Oszczędność w pracy i kapitale dają tylko swidry „MECANO”

Nowa ofiara kąpieli w gliniankach.

W igłatkach omal nie ztonął inkasent magistracki.
-Mamy do zanotowania nowy wypadek

nieostrzeżonej kąpieli
w gliniankach, której omal nie padł ofiarą inkasent Magistratu p. Wacław Ignatowicz. W dniu 8 bm. udał się on wraz ze swoim kolegą, p. Szulcem do Ignatek.
Tu wobec upału postanowili wykąpać się.
W pewnym momencie Ignatowicz

dosiał skrusza
i zaczął tonąć. Na rozpaczliwe wołanie tonącego o ratunek pośpieszył z pomocą p. Szulca. Ratunek był nielatwy, gdyż tonący chwycił go kurczowo unie-

Przeгляд bydła rogatego.

Obecnie odbywa się przeгляд bydła rogatego przez Dozór weterynary, wskutek czego wstrzy-

Ilość szoferów wzrasta.

Jak popłatnem jest stanowisko szofera, świadczy o tym ilość wydanych dyplomów na prawo prowadzenia pojazdów mechanicznych. Do ostatniej

Na wypadek pożaru.

W związku z ostatnim pożarem w Suchowoli nasuwa się pytanie jak powiat białostocki pod względem bezpieczeństwa na wypadek pożaru jest należycie zabezpieczony.

Trzeba nadmienić, że w wielu wypadkach Urzędy gminne przechodzą nad wyposażeniem lokalnym straży ochotniczych do porządku dziennego. Jeżeli chodzi o wstawienie do budżetu gminnego chociażby nawet skromnej sumy, to panowie radni, jako przedstawiciele wyborców, starają się pozycie te wykreślić całkowicie. Jeszcze raz przypomniemy i apelujemy, że o ile chodzi o bezpieczeń-

Komunikat.

Pisak i fermentacja. to wrogowie naszych konserw. Ite zgrzyoty i strat spowodowało już zepsucie owoców, marmelady, galaretek, soków, ogórków i t. d. Doskonałą ochronę zapewnia użycie Dra Oetkera

OGŁOSZENIE.
Podaje się do wiadomości, iż w Ekspozyturze Urzędu Śl. w Białymstoku znajduje się do odebrania przez prawego właściciela portfel skórzany z różnymi dokumentami na nazwisko Szulca Alfjeda.

OGŁOSZENIE.
Podaje się do wiadomości, iż w Ekspozyturze Urzędu Śl. w Białymstoku znajduje się do odebrania przez prawego właściciela portfel skórzany z różnymi dokumentami na nazwisko Szulca Alfjeda.

Opisanie kławi nie wszystkich w tytule Stenograficzny. Warszawa, Krucza 26.

Darmo prawie wycza stenografii listow.

Dr. M. Kaenelsen
Choroby weneryczne-żłazki
Przyjmuje od godz. 9-1 i od 3-7
Białystok, ul. Kilińskiego 11

Dr. Neumark
Choroby weneryczne-żłazki i moczopłciowe
Przyjm. od g. 10-12 i od 3-8 popoł.
Białystok, ul. Kilińskiego 11 (ul. Mielnicka.)

Czytajcie „Dziennik Białostocki”

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, a gospodarka samorządowa.

Trzy tezy w sprawie podstawowych zasad.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z dotychczasowymi Ministerstwami resortowymi — Rolnictwa, Robot Publicznych i Oświaty — opracowało tezy w sprawie zasad gospodarki samorządowej oraz planowości w tej gospodarce.

Tezy te obejmują projekt planu gospodarki poszczególnych związków komunalnych na okres najbliższych 5 lat, a dotyczą one zagadnień komunikacji, szkolnictwa, oświaty i kultury zdrowotności publicznej, bezpieczeństwa publicznego (pożarnic-

two, oświetlenie ulic itp.), popieranie rolnictwa, handlu i przemysłu itd.

Tezy zostały rozesełane do zapoinjowania władzom administracyjnym II Instancji, a po ozymaniu opinji ze strony wojewodów, tezy zostaną ogłoszone w formie okólnika.

Wprowadzenie tych tez w życie doprowadzi do większej planowości w gospodarce samorządowej wedle jednolitego programu, opracowanego przy współdziałaniu władz nadzorczych.

Delegat kupiectwa białostockiego do Warszawy.

W dniu 15 b.m. odbędzie się w Warszawie ogólnopolski zjazd kupiectwa żydowskiego. Każdą organizację kupiecką reprezentować będzie jeden delegat. W związku z tem odbyło się zebranie zarządu zw. kupców na którym ustalono programowe postulaty i postanowiono dele-

gować z ramienia związku na zjazd w Warszawie prezesa p. Lichtenszteina. Planuje się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu konferencja Centrali Zw. Kupców oraz większych oddziałów i członków korespondentów z Ministrem przemysłu i Handlu p. Kwiatkowskim.

Sukces białostockiego przemysłu w Szwecji.

Jak się dowiadujemy od tutajszych przemysłowców wyroby włókiennicze białostockie wystawiane na Targach Sztokholmskich zainteresowały sze-

rokie sfery gospodarcze Szwecji. Na wspomnianych targach są reprezentowane wszystkie gatunki towarów wyrobionych w Łodzi, w Białymstoku i Biełsku.

Bank Udziałowy obniżył procenty.

Dowiadujemy się, że Bank Udziałowy w Białymstoku obniżył z dniem 16 b.m. odsetki od

udzielonych pożyczek do 18 proc. rocznie.

Walne zebranie Banku Przemysłowo-Handlowego.

W tych dniach odbyło się Walne Zebranie Banku Przemysłowo-Handlowego w Białymstoku. Obecnie nowowybrane władze już się ukonstytuowały, jak następuje:

F. Kempner, prezes Zarządu, S. Poloniski, wiceprezes, dr. M. Perelsztajn, prezes Rady Nadzorczej, M. Szwił i L. Rjzensztat, wiceprezisi.

Echa katastrofy pod Rogowem.

W pociągu warszawskim, który uległ katastrofie pod Rogowem jechało kilku białostoczan,

których wczoraj otrzymaliśmy wiadomość, że szczęśliwie udali się w dalszą podróż

Ujęcie bandy faszery 5-cio złotych.

W dn. 9 b.m. funkcjonariusze tutajszej Ekspozytury dowiedzieli się, że do Białegostoku

przyjechali jacyś nieznani

osobnicy, którzy rozpowszechnili fałszywe 5-cio złotych banknoty. Zarządzono

obserwacja

doprowadziła w dn. 10 b.m. do wyśledzenia i ujęcia wspomnianych osobników są nimi: Człapski Władysław i Staszewski Kazimierz, mieszk. m. Jzardowa, oraz Wścieklica Roman, mieszk. m. st. Warszawy. Osobnicy ci przybywali

W mieszkaniu Szaszwińskiego

Konstantego przy ul. Warszawskiej Nr. 71 u którego przeprowadzono

rewizję

Białystok, a wystawy poznańskie.

Dnia 9 b.m. redakcję „Dziennika” odwiedził p. K. Oldziejewski, red. pisma poświęconego sprawom handlu i przemysłu, „Świat Kupiecki”, które wychodzi w Poznaniu i cieszy się wielką popytnością. P. Oldziejewski, z pochodzenia bia-

łostoczanin interesował się stanem przemysłu białostockiego, a jednocześnie wyraził nadzieję, że przynajmniej większe fabryki w przyszłości zainteresują się Targami Poznańskimi i Wystawą Wszeczpolską, która zostanie zorganizowana w r. 1929.

spalono szafki

na kilka minut przed rewizją: prócz tego w czasie rewizji osobnej przeprowadzonej u Wścieklicy Romana, znaleziono róż-

chemikalia w butelkach

wątek gumowy i przygotowany papier, na którym widoczne są ślady zdjecia prawdziwego 5-cio złotowego banknotu. Fałszerzy wraz z właścicielem mieszkania Szaszwińskim Konstantym zatrzymano i tymczasowo

osadzono w areszcie.

Dochođenje w toku.

Statystyka samochodowa.

Użycie pojazdów mechanicznych wzrasta w ostatnich czasach dość szybko.

Z Urzędu wojewódzkiego dyrekcji Robót Publicznych do-

wiadujemy się, że na terenie Województwa Białostockiego zarejestrowanych jest 250 samochodów, 20 motocykli.